

Cuprins

ABREVIERI ȘI ACRONIME	5
CUVÂNT ÎNAINTE.....	7
CAPITOLUL I. PARTICULARITĂȚILE DREPTULUI INTERNAȚIONAL PUBLIC.....	9
Secțiunea I. Dreptul internațional public. Noțiuni	9
Secțiunea a II-a. Ordinea juridică internațională și subramurile dreptului internațional public.....	13
Secțiunea a III-a. Trăsăturile specifice dreptului internațional public, ca ramură de drept.....	17
Secțiunea a IV-a. Natura consensuală a dreptului internațional.....	19
1. Caracterul obligatoriu al normelor	19
2. Limitele acordului de voință al statelor	20
3. Configurarea acordului de voință al statelor	21
Secțiunea a V-a. Raporturile dintre dreptul internațional public și dreptul intern	21
1. Dualismul	22
2. Monismul	23
3. Raportul dintre dreptul internațional și dreptul intern potrivit Constituției României, republicată.....	25
Secțiunea a VI-a. Dreptul Uniunii Europene – o ordine juridică autonomă	28
1. Caracteristicile dreptului Uniunii Europene.....	28
2. Raportul dintre dreptul internațional și dreptul Uniunii Europene	31
2. Prioritatea dreptului Uniunii Europene în raport cu dreptul intern.....	33
3. Aplicarea dreptului Uniunii Europene de către autoritățile române	34
CAPITOLUL II. IZVOARELE DREPTULUI INTERNAȚIONAL PUBLIC	36
Secțiunea I. Noțiuni	36
Secțiunea a II-a. Izvoarele principale ale dreptului internațional public.....	37
1. Tratatul.....	37
2. Cutuma.....	38
Secțiunea a III-a. Izvoarele subsidiare ale dreptului internațional public	46
1. Principiile generale de drept	46
2. Hotărârile judecătorești	49
3. Doctrina	51
4. Echitatea	52
Secțiunea a IV-a. Alte izvoare ale dreptului internațional public.....	56
1. Actele organizațiilor internaționale.....	56

2. Actele unilaterale ale statelor	59
Secțiunea a V-a. Ierarhia normelor dreptului internațional public	64
1. Raportul dintre normele cuprinse în Carta ONU și prevederile altor tratate	64
2. Raportul dintre normele care au caracter general și cele care au caracter particular	65
3. Normele de <i>jus cogens</i>	65
 CAPITOLUL III. PRINCIPIILE DREPTULUI INTERNAȚIONAL PUBLIC	68
Secțiunea I. Noțiuni, caracteristici	68
Secțiunea a II-a. Principiile fundamentale prevăzute în Declarația asupra principiilor dreptului internațional privind relațiile prietenești și de cooperare dintre state, conform Cartei Națiunilor Unite din anul 1970	70
1. Principiul nerecurgerii la amenințarea cu forța sau la folosirea forței	70
2. Principiul soluționării pe cale pașnică a diferendelor internaționale	71
3. Principiul neamestecului în treburile interne	72
4. Principiul cooperării	73
5. Principiul autodeterminării	74
6. Principiul egalității suverane a statelor	75
7. Principiul pacta sunt servanda	76
Secțiunea a III-a. Principiile fundamentale prevăzute în Actul final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, elaborat la Helsinki – 1975	77
1. Egalitatea suverană, respectarea drepturilor inerente suveranității	77
2. Nerecurgerea la forță sau la amenințarea cu forța	78
3. Inviolabilitatea frontierelor	78
4. Integritatea teritorială a statelor	78
5. Reglementarea pașnică a diferendelor	79
6. Neamestecul în treburile interne	79
7. Respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, inclusiv a libertății de gândire, conștiință, religie sau de convingere	80
8. Egalitatea în drepturi a popoarelor și dreptul popoarelor de a dispune de ele însele	80
9. Cooperarea între state	81
10. Îndeplinirea cu bună-credință a obligațiilor asumate conform dreptului internațional	81
 CAPITOLUL IV. SUBIECTELE DREPTULUI INTERNAȚIONAL PUBLIC	83
Secțiunea I. Statul – subiect principal al dreptului internațional public	83
1. Noțiune	83

2. Categoriile de state	85
3. Drepturile și obligațiile statelor	88
4. Neutralitatea statelor	89
5. Recunoașterea statelor și alte categorii de recunoaștere	92
6. Succesiunea statelor	99
Secțiunea a II-a. Teritoriile internaționalizate	102
1. Orașul liber Danzig	103
2. Orașul liber Cracovia	104
3. Teritoriul Liber Trieste	104
4. Teritoriul Saar	105
5. Tanger	106
6. Orașul Ierusalim	107
7. Orașul port Shanghai	107
8. Insula Creta	108
Secțiunea a III-a. Organizațiile internaționale interguvernamentale – subiecte derivate de drept internațional	109
1. Noțiuni și clasificare	109
2. Membrii organizațiilor internaționale	110
3. Personalitatea juridică a organizațiilor internaționale	110
Secțiunea a IV-a. Alte subiecte de drept internațional	111
1. Statul Cetății Vaticanului, Sfântul Scaun și Ordinul Suveran Militar de Malta	111
2. Mișcărilor de eliberare națională	115
Secțiunea a V-a. Alte entități participante la relațiile internaționale	119
1. Organizațiile internaționale neguvernamentale (ONG)	119
2. Societățile transnaționale (ST)	120
CAPITOLUL V. POPULAȚIA ÎN DREPTUL INTERNAȚIONAL	124
Secțiunea I. Cetățenii statelor	124
1. Noțiuni	124
2. Cetățenia	124
3. Protecția diplomatică	132
Secțiunea a II-a. Apatrizii	135
1. Noțiuni	135
2. Convenția cu privire la statutul apatrizilor (New York, 1954)	136
3. Convenția privind reducerea cazurilor de apatridie (New York, 1961)	138
Secțiunea a III-a. Regimul juridic al străinilor. Dreptul de azil	139
1. Regimul juridic al străinilor	139
2. Dreptul de azil	144
Secțiunea a IV-a. Refugiații și persoanele strămutate	148

1. Refugiații	148
2. Persoanele strămutate	152
Secțiunea a V-a. Protecția persoanelor aparținând minorităților naționale	154
1. Noțiune	154
2. Drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale.....	155
CAPITOLUL VI. DREPTURILE OMULUI ȘI PROTECȚIA INTERNAȚIONALĂ A	
ACESTORA	157
Secțiunea I. Principalele instrumente juridice internaționale privind	
protecția drepturilor omului	158
1. Principalele instrumente juridice adoptate sub egida Organizației	
Națiunilor Unite	158
2. Principalele instrumente juridice adoptate la nivel european.....	161
Secțiunea a II-a. Principalele mecanisme de monitorizare a respectării	
drepturilor omului.....	175
1. Mecanisme instituite la nivelul Organizației Națiunilor Unite	175
2. Mecanisme instituite pe plan european.....	178
3. Mecanisme instituite pe continentul american.....	182
4. Mecanisme constituite pe continentul african și în lumea arabo-	
islamică	183
CAPITOLUL VII. TERITORIUL ÎN DREPTUL INTERNAȚIONAL PUBLIC.....	186
Secțiunea I. Teritoriul de stat	186
1. Noțiune	186
2. Componentă	186
Secțiunea a II-a. Limitele teritoriului de stat – frontierele.....	187
1. Noțiune	187
2. Clasificare.....	188
Secțiunea a III-a. Modificările teritoriale	189
Secțiunea a IV-a. Fluviile internaționale	190
1. Regimul juridic	190
Secțiunea a V-a. Canalele maritime internaționale	199
1. Canalul de Suez	199
2. Canalul Panama.....	200
3. Canalul Kiel.....	201
CAPITOLUL VIII. REGIMUL JURIDIC AL MĂRII (DREPTUL MĂRII)	203
Secțiunea I. Apele maritime interioare și marea teritorială	203
1. Apele maritime interioare.....	203
2. Marea teritorială	204

Secțiunea a II-a. Zona contiguă, zona economică exclusivă și platoul continental	210
1. Zona contiguă.....	210
2. Zona economică exclusivă.....	210
3. Platoul continental	213
Secțiunea a III-a. Marea liberă și zona internațională a spațiilor submarine	214
1. Marea liberă.....	214
2. Zona internațională a spațiilor submarine.....	217
Secțiunea a IV-a. Regimul juridic al insulelor și al strâmtorilor	220
1. Regimul juridic al insulelor	220
2. Regimul juridic al strâmtorilor.....	220
CAPITOLUL IX. ZONELE POLARE, SPAȚIUL AERIAN ȘI SPAȚIUL COSMIC	223
Secțiunea I. Zonele polare	223
1. Arctica	223
2. Antarctica.....	225
Secțiunea a II-a. Spațiul aerian	226
1. Noțiuni	226
2. Regimul juridic al spațiului aerian	226
3. Categoriile de aeronave și libertăți de trafic	227
Secțiunea a III-a. Spațiul cosmic	228
1. Noțiuni	228
2. Regimul juridic al spațiului cosmic.....	229
CAPITOLUL X. TRATATUL INTERNAȚIONAL (DREPTUL TRATATELOR).....	231
Secțiunea I. Noțiune, clasificare	231
1. Aspecte generale.....	231
2. Noțiune și condiții de fond	232
3. Clasificare.....	236
Secțiunea a II-a. Încheierea tratatelor	239
1. Noțiune	239
Secțiunea a III-a. Rezervele la tratate	246
1. Noțiune	246
2. Condițiile în care poate fi formulată o rezervă la tratat	248
3. Acceptarea rezervelor și obiecțiunilor la rezervare	250
4. Efectele juridice ale rezervelor și ale obiecțiunilor la rezerve.....	250
5. Retragera rezervelor și obiecțiunilor la rezerve.....	251
Secțiunea a IV-a. Aplicarea tratatelor.....	251
1. Aplicarea provizorie a tratatelor	251
2. Neretroactivitatea tratatelor.....	252

3. Aplicarea teritorială a tratatelor.....	253
4. Aplicarea tratatelor succesive având același obiect de reglementare	254
Secțiunea a V-a. Efectele tratatelor.....	256
1. Efectele tratatelor față de părți.....	256
2. Efectele tratatelor față de terți	257
Secțiunea a VI-a. Amendarea și modificarea tratatelor.....	259
1. Amendarea	260
2. Modificarea tratatelor.....	261
Secțiunea a VII-a. Încetarea tratatelor	261
1. Încetarea tratatelor din voința părților	261
2. Încetarea tratatelor independent de voința părților	265
Secțiunea a VIII-a. Nulitatea tratatelor.....	268
1. Noțiuni	269
2. Cauzele de nulitate relativă.....	270
3. Cauzele de nulitate absolută	272
 ANEXA NR. 1	
ZONELE MĂRII POTRIVIT CONVENȚIEI DE LA MONTEGO BAY (1992)	274
 ANEXA NR. 2	
PRINCIPALELE INSTRUMENTE ALE ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE PRIVIND DREPTURILE OMULUI	275
 ANEXA NR. 3	
CEREREA GUVERNULUI ROMÂNIEI INTRODUSĂ LA CURTEA INTERNAȚIONALĂ DE JUSTIȚIE, SEPTEMBRIE 2004	277
 ANEXA NR. 4	
DELIMITAREA MARITIMĂ ÎN MAREA NEAGRĂ (<i>ROMÂNIA C. UCRAINA</i>).....	282
 BIBLIOGRAFIE	291